Koskisen Oyj EUDR due diligence -kuvaus

Kuvaus EU:n metsäkatoasetuksen ((EU) 2023/1115) mukaisesta due diligence -järjestelmästä – Voimassa 30.12.2026 alkaen

Koskisen Oyj
Tehdastie 2 | 16600, Järvelä
020 553 41 | info@koskisen.com
Y-tunnus 0148241-9 | kotipaikka Kärkölä

1. Johdanto

Tämä asiakirja on kuvaus EU:n metsäkatoasetuksen (asetus (EU) 2023/1115, "EUDR") mukaisesta Koskisen Oyj:n ("Koskisen") due diligence -järjestelmästä. Se kuvaa, miten Koskisen varmistaa ja osoittaa due diligence -velvoitteiden täyttymisen.

EUDR tuli voimaan kaikissa EU:n jäsenvaltioissa 29.6.2023. Suurten ja keskisuurten toimijoiden, kuten Koskisen, on täytettävä asetuksen keskeiset velvoitteet 30.12.2026 alkaen. Asetuksen tavoitteena on torjua metsäkatoa ja metsien tilan heikkenemistä, ja se koskee puuta ja puupohjaisia tuotteita sekä useita muita raaka-aineita ja tuotteita. Koskisen tukee tätä tavoitetta ja on sitoutunut noudattamaan kaikkia sovellettavia vaatimuksia.

EUDR kieltää sellaisten tuotteiden saattamisen EU:n markkinoille tai viennin EU:sta, jotka aiheuttavat metsäkatoa, joita ei ole tuotettu tuotantomaan lainsäädännön mukaisesti, tai joihin ei liity asianmukaista huolellisuutta koskevaa vakuutusta (DD-vakuutus) tai yksinkertaistettua ilmoitusta. Ennen tuotteiden markkinoille saattamista tai vientiä toimijan on perustettava ja ylläpidettävä due diligence -järjestelmä, joka koostuu tiedonkeruusta, riskinarvioinnista ja riskinhallinnasta.

2. Koskisen rooli EUDR:ssä

2.1. Organisaatio ja rooli raaka-aineen alkuperän mukaan

Koskisen on EUDR:n tarkoittamalla tavalla yksi oikeushenkilö: puunhankintatoiminto sekä saha- ja levyteollisuusliiketoiminnat toimivat samalla Y-tunnuksella. Kore®-liiketoimintaa harjoittaa Koskisen Sp. z o.o., joka on erillinen oikeushenkilö (ks. kohta 2.2).

Koskisen rooli – toimija, alempana toimitusketjussa oleva toimija tai molemmat samanaikaisesti – määräytyy kansallisen viranomaisen tulkinnan mukaisesti erikseen jokaiselle raaka-aine-erälle sen alkuperän ja hankintatavan perusteella, ei liiketoiminnan tai koko yhtiön tasolla yleisesti. Sama oikeushenkilö voi siis olla samanaikaisesti toimija yhdelle raaka-aine-erälle ja alempana toimitusketjussa oleva toimija toiselle.

Koskisen puuraaka-aineen hankkii puunhankinta. Se toimii raakapuun hankintalähteen mukaan joko toimijana eli tuotteiden ensimmäisenä markkinoille saattajana tai alempana toimitusketjussa olevana toimijana (ks. alla oleva taulukko). Toimiessaan markkinoille saattajana Koskisen puunhankinta varmistaa, että korjattu puu ei aiheuta metsäkatoa tai metsien tilan heikkenemistä sekä laatii tuotteille DD-vakuutuksen (DDS). Koskisen saha- ja levyteollisuus ovat alempana toimitusketjussa olevia toimijoita, jotka vastaanottavat puunhankinnan tekemien ja vastaanottamien DD-vakuutusten tiedot.

Kun Koskisen on itse toimija pyöreälle puulle ja jalostaa sen itse sahatavaraksi, viiluksi tai levyksi, kyseessä on niin kutsuttu kaksoisrooli (ks. määritelmät, kohta 8).

Toimijan roolissa Koskisen laatii DD-vakuutuksen ja toimittaa sen EU:n tietojärjestelmään (TRACES), joka antaa vakuutukselle viitenumeron. Asetuksen 4 artiklan 7 kohdan mukaisesti viitenumero välitetään seuraavalle toimitusketjun toimijalle tai kauppiaalle, mutta kansallisen viranomaisen, Ruokaviraston, ohjeistuksen mukaisesti sitä ei tarvitse enää tämän jälkeen siirtää toimitusketjussa eteenpäin. Kaksoisroolitilanteessa viitenumeroa ei siis välitetä valmiin tuotteen eikä sivutuotteen (esim. sahanpurun, -hakkeen tai kuoren) ostajalle, vaan se jää pyöreän puun DD-vakuutukseen Koskisen omassa jäljitettävyysjärjestelmässä ja koskee samalla tavalla kaikkia Koskisen tuotteita. Alla oleva taulukko kuvaa roolin määräytymisen yleisimpien raaka-ainevirtojen mukaan.

Raaka-aineen alkuperä	Koskisen rooli	Due diligence -vastuu
Koskisen korjaama puu yksityis-metsänomistajilta ja Koskisen omista metsistä	Toimija (Operator)	Koskisen puunhankinta laatii DD-vakuutuksen ja välittää sen seuraavalle toimitusketjun toimijalle.
Koskiselle toimitettu puu	Alempana toimitusketjussa oleva toimija (downstream operator)	Koskisen ei laadi omaa DD-vakuutusta, vaan säilyttää toimittajalta saadun viitenumeron.
Aiemmin markkinoille saatettu, kiertoteitse Koskiselle päätyvä raaka-aine	Alempana toimitusketjussa oleva toimija (downstream operator)	Koskiselle ei toimiteta näistä viitenumeroa, sillä välitysvelvoite koskee vain ensimmäistä kauppaa markkinoille saattamisen jälkeen.

2.2. Tuotantoyksiköt ja tuotteet

Koskisen tuotantoyksiköt jalostavat raakapuuta muun muassa vanereiksi, ohutviiluiksi, lastulevyiksi ja sahatavaraksi. Alla oleva taulukko kuvaa tuotantoyksiköt ja niiden tuotteet.

Yksikkö	Tuotantolinja	Pääraaka-aine	Tuotteet (esimerkki)
Järvelä	Vaneri	Koivu, kuusi, haapa	Vaneri (4412), koivuviiluhake (4401)

Järvelä	Lastulevy	Kuusi- ja mäntysahanpuru, koivuhake	Lastulevy (4410)
Hirvensalmi	Ohutviilu	Koivu	Ohutviiluvaneri (4412), viilu (4408), koivuviiluhake (4401)
Kouvola	Sahatavara	Mänty, kuusi	Sahatavara (4407), kuusisahahake (4401)
Järvelä	Sahatavara	Mänty, kuusi	Sahatavara, höylätavara (4407), briketti (4401), kuusisahahake (4401)
Iisvesi	Sahatavara	Kuusi	Sahatavara (4407), kuusisahahake (4401)
Puola, Toporów (Kore)	Työstö	Vaneri	Työstetyt levyt (4412)
Puola, Skwierzyna (Kore)	Työstö	Vaneri	Työstetyt levyt (4412)

Kore®-liiketoimintaa harjoittaa Koskisen Sp. z o.o., joka on Koskisesta erillinen oikeushenkilö. Tämä kuvaus ei koske kyseistä yhtiötä, jonka EUDR-vaatimustenmukaisuutta valvoo Puolan toimivaltainen viranomainen. EUDR:n näkökulmasta toimituksia Koskisen Sp. z o.o. -yhtiölle käsitellään samalla tavalla kuin muitakin asiakastoimituksia.

2.3. Muu EUDR:n piiriin kuuluva raaka-aine ja toimittajavaatimukset

Vanerin ja lastulevyn pinnoittamiseen käytetään toimittajilta tulevia pinnoitettuja, kyllästettyjä papereita ja viiluja. Nämä kuuluvat EUDR:n soveltamisalaan, ja niiden ensimmäinen markkinoille saattaja vastaa niiden DD-vakuutuksesta. Koskisen ostaa valmiin pinnoitteen ja toimii tämän raaka-aineen osalta alempana toimitusketjussa olevana toimijana eikä laadi omaa DD-vakuutusta.

Järvelän sahatavaralinjaan kuuluu myös höyläys. Höylättävä sahatavara voi olla Koskisen omaa tuotantoa tai ostettua sahatavaraa muilta sahoilta; ostetun sahatavaran osalta Koskisen on tyypillisesti alempana toimitusketjussa oleva toimija ja raaka-aine on jo katettu myyjän DD-vakuutuksella.

Koskisen edellyttää kaikilta toimittajiltaan EUDR:n noudattamista myös sopimusperusteisesti: toimittajien tulee vakuuttaa, että toimitettu puutavara on peräisin laillisista hakkuukohteista, korjattu sovellettavan lainsäädännön mukaisesti ja täyttää EUDR:n vaatimukset.

2.4. Hallinto ja johdon sitoutuminen

Koskisella ei ole erillistä, itsenäistä EUDR-politiikkaa. EUDR:n edellyttämät sitoumukset ja periaatteet sisältyvät konsernin toimintapolitiikkaan sekä ympäristö- ja puunhankinnan periaatteisiin, ja niiden käytännön toteutusta ohjaa Koskisen pääohje Puun alkuperän hallinta. Koskisen johto on julkisessa toimintapolitiikassa sitoutunut ylläpitämään puun alkuperän hallintajärjestelmää.

Vastuullisuus- ja viestintätoiminto ohjaa puun alkuperän hallintaa, ja liiketoiminnot vastaavat velvoitteiden toteutumisesta omassa toiminnassaan, mukaan lukien EUDR:n edellyttämä huolellisuusvelvoite. Johtoryhmä katselmoi järjestelmän tulokset vuosittain osana konsernin toimintajärjestelmän johdon katselmusta ja hyväksyy sitä koskevat ohjeet.

3. Due diligence -järjestelmä

EUDR:n 12 artikla edellyttää toimijoiden perustavan ja ylläpitävän due diligence -järjestelmän sen varmistamiseksi, että markkinoille saatetut tai vientiin tarkoitetut tuotteet täyttävät asetuksen vaatimukset. Alla oleva taulukko kuvaa Koskisen due diligence -järjestelmän kolme vaihetta, niiden tarkoituksen ja Koskisen omat toimenpiteet kussakin vaiheessa.

Vaihe	Tarkoitus (EUDR)	Koskisen toimenpiteet
Tiedonkeruu (9 artikla)	Kerätä ja säilyttää näyttöön perustuvat tiedot, asiakirjat ja data, joilla osoitetaan, että tuotteet eivät ole aiheuttaneet metsäkatoa, ne on tuotettu tuotantomaan lainsäädännön mukaisesti, ja niihin liittyy DD-vakuutus tai yksinkertaistettu ilmoitus.	Koskisen kerää soveltuvin osin seuraavat tiedot: • kuvaus tuotteesta, mukaan lukien kauppanimi, tuotetyyppi sekä puutavaran yleinen ja tieteellinen nimi • tuotteen määrä (nettomassa, tilavuus tai kappalemäärä) • tuotantomaa ja tarvittaessa maan osa-alue • kaikkien niiden maa-alueiden geolokaatio, joilla raaka-aine on tuotettu, mukaan lukien tuotantoajankohta • suoran toimittajan nimi, postiosoite ja sähköpostiosoite • riittävän kattavat ja todennettavissa olevat tiedot siitä, että tuotteet eivät ole aiheuttaneet metsäkatoa • riittävän kattavat ja todennettavissa olevat tiedot tuotantomaan lainsäädännön

		noudattamisesta (mm. maankäyttöoikeudet, ympäristönsuojelu, metsiin liittyvät säännöt, kolmansien osapuolten oikeudet, työoikeudet, verotus- ja kauppasäännöt, korruption vastaiset säännöt, tulliasiat) Tiedot kerätään ja hallinnoidaan Koskisen ERP-järjestelmän avulla, johon tallennetaan kunkin toimituksen puulaji, alkuperämaa ja toimittajan tiedot. FSC®- ja PEFC-alkuperänhallintajärjestelmät (ks. kohta 4) täydentävät tiedonkeruuta erityisesti laillisuuden ja jäljitettävyyden osoittamisessa ja ei-FSC-sertifioiduilta toimittajilta kerätään lisäksi vuosittainen alkuperäkysely. Tiedonkeruuta täydentää toimitusketjun kartoitus, joka kuvaa puunhankinnan reitit metsänomistajilta ja ulkopuolisilta puutavarantoimittajilta tuotantoyksiköille ja edelleen asiakkaille. Kun eri lähteistä tuleva raaka-aine sekoittuu tuotannossa, esimerkiksi tukkikentällä, Koskisen seuraa kokonaismääriä massabalanssi-periaatteella sen sijaan, että yksittäisiä raaka-ainevirtoja seurattaisiin erikseen niiden alkuperäisen EUDR-roolin mukaan, edellyttäen, että kaikki raaka-aineet on jo saatettu markkinoille ja kokonaismäärät ovat auditoitavissa.
Riskinarviointi (10 artikla)	Arvioida riski siitä, että tuotteet eivät täytä vaatimuksia, ottaen huomioon mm. maariski, toimitusketjun monimutkaisuus, asiakirjojen luotettavuus, perustellut	Koskisen arvioi riskin sekä koko toimitusketjun että yksittäisten toimitusten tasolla. Arvioinnissa otetaan huomioon vähintään maariski (mukaan lukien EU:n komission maaluokitukset), toimitusketjun monimutkaisuus, sekoittumis- ja kiertämisriski, asiakirjojen luotettavuus, perustellut huolet sekä muut olennaiset

	huolet ja muut olennaiset indikaattorit.	perusteet. Riskinarviointi tehdään vähintään vuosittain ja aina uutta toimittajasuhdetta aloitettaessa.
Riskinhallinta (11 artikla)	Kun riski arvioidaan suuremmaksi kuin vähäiseksi, toteuttaa asianmukaiset ja oikeasuhtaiset toimenpiteet riskin poistamiseksi tai vähentämiseksi vähäiseksi ennen tuotteiden markkinoille saattamista tai vientiä.	Mikäli riski arvioidaan suuremmaksi kuin vähäiseksi, Koskisen toteuttaa asianmukaiset ja oikeasuhtaiset riskinhallintatoimenpiteet ennen tuotteiden markkinoille saattamista. Tällaisia toimenpiteitä voivat olla esimerkiksi lisäselvitysten ja -asiakirjojen pyytäminen toimittajalta, toimittajan due diligence -järjestelmän tarkastaminen, kolmannen osapuolen tai omat auditoinnit, ja tarvittaessa toimittajasuhteen päättäminen.

4. FSC®- ja PEFC-sertifiointi osana due diligence -järjestelmää

Koskisen puunhankinta ja liiketoiminnot noudattavat vapaaehtoisia FSC- ja PEFC-alkuperänhallintajärjestelmiä, jotka muodostavat vahvan perustan EUDR-vaatimustenmukaisuudelle. Järjestelmien jäljitettävyys- ja laillisuusvaatimukset tukevat suoraan EUDR:n edellyttämää näyttöä metsäkadottomuudesta ja laillisuudesta. Kore®-liiketoimintaa harjoittava Koskisen Sp. z o.o. ei kuulu alkuperänhallintajärjestelmän piiriin.

Toimitusketjuissa käytetään tuotelinjasta riippuen seuraavia järjestelmiä: FSC Mix Credit, FSC Controlled Wood ja PEFC Certified. Kaikki erät täyttävät vähintään FSC Controlled Wood -tason vaatimukset, joilla varmistetaan puutavaran laillinen alkuperä ja korkean suojeluarvon (HCV) alueiden huomiointi.

5. Perustellut huolet

Mikäli Koskisen saa tiedon perustellusta huolesta liittyen sen toimittamien tuotteiden vaatimustenmukaisuuteen, Koskisen ryhtyy tarvittaviin lisäselvityksiin ja toimenpiteisiin. Tarvittaessa asiasta ilmoitetaan toimivaltaisille viranomaisille sekä alempana toimitusketjussa oleville toimijoille tai kauppiaille EUDR:n edellyttämällä tavalla. Yhteydenotot käsittelevät puun alkuperän hallinnasta vastaavat tahot.

6. Tietojen säilytys, katselmointi ja raportointi

Koskisen säilyttää kaiken due diligence -dokumentaation, mukaan lukien riskinarvioinnit ja toimittajien vakuutukset, vähintään viiden vuoden ajan markkinoille saattamisesta tai viennistä lukien. Tämä varmistaa jäljitettävyyden ja vastuullisuuden koko toimitusketjussa. Due diligence -järjestelmä katselmoidaan vähintään vuosittain tai useammin tarvittaessa, jotta se vastaa kulloinkin voimassa olevia prosesseja ja vaatimuksia.

7. Yhteystiedot

Mikäli sinulla on kysyttävää tästä kuvauksesta tai Koskisen EUDR-vaatimustenmukaisuudesta, ota yhteyttä omaan myyntiedustajaasi tai osoitteeseen info@koskisen.com.

8. Määritelmät

Termi	Määritelmä
EUDR	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/1115, annettu 31.5.2023, tiettyjen metsäkatoon ja metsien tilan heikkenemiseen liittyvien hyödykkeiden ja tuotteiden asettamisesta saataville unionin markkinoilla ja viennistä unionista sekä asetuksen (EU) N:o 995/2010 kumoamisesta.
Toimija (Operator)	Luonnollinen tai oikeushenkilö, joka liiketoimintansa yhteydessä ensimmäisenä saattaa markkinoille tai vie tuotteita unionin alueelta.
Alempana toimitusketjussa oleva toimija (Downstream Operator)	Luonnollinen tai oikeushenkilö, joka saattaa markkinoille tai vie tuotteita, jotka on jo katettu DD-vakuutuksella tai yksinkertaistetulla ilmoituksella. Ruokavirasto käyttää vastaavasta roolista ilmaisua "alempana toimitusketjussa sijaitseva toimija".
Kauppias (Trader)	Muu kuin toimija tai alempana toimitusketjussa oleva toimija, joka liiketoimintansa yhteydessä asettaa tuotteita saataville unionin markkinoilla.
Kaksoisrooli (Dual role)	Tilanne, jossa sama oikeushenkilö on samalle raaka-aine-erälle sekä toimija (raaka-aineen osalta) että alempana toimitusketjussa oleva toimija (siitä jalostetun tuotteen osalta), koska raaka-aineen hankinta ja jatkojalostus tapahtuvat saman oikeushenkilön sisällä.

DD-vakuutus (Due diligence statement, DDS)	Toimijan EU:n tietojärjestelmään toimittama vakuutus siitä, että due diligence on suoritettu ja riski vaatimustenvastaisuudesta on olematon tai vähäinen.
Due diligence -järjestelmä	Menettelyjen, valvontatoimien ja toimenpiteiden kokonaisuus, jolla osoitetaan EUDR:n due diligence -vaatimusten täyttyminen.
Viitenumero (Reference number)	EU:n tietojärjestelmän (TRACES) antama yksilöllinen tunniste DD-vakuutukselle tai yksinkertaistetulle ilmoitukselle.